

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVII (31)

Štev. (No.) 33

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

17. avgusta 1978

Ob 60-letnici Narodnega sveta v Ljubljani

Aleksander Solženicin:

DUH IN VOLJA

Znani ruski oporečnik Aleksander Solženicin, sedaj emigrant v ZDA je imel nedavno na tamkajšnji harvardski univerzi predavanje, v katerem opozarja na vzroke sedanjih razmer v komunističnih deželah na eni strani in na drugi na skoro kaotično stanje, v kakršno je zabredel sodobni kapitalistični Zahod kljub njegovemu gospodarskemu in potrošniškemu potencialu, ali nemara prav zaradi tega. V obeh primerih reducira Solženicin gibal takega razvoja na materialistično osnovo obeh sistemov ter na odsotnost volje in duhovnosti. Slednje ima za edino silo, ki bi mogla znova osvestiti človeštvo. Njegova pogumna in ostra, a zelo jasna in stvarna analiza položaja je izzvala na Zahodu odobravanje, pa tudi nejevoljo in očitke, da Solženicin ne pozna še zadosti Zahoda. Zato naj bi bili nekateri njegovi zaključki nepravilni in netočni. Zaradi njegovih jasnih in v živo zadetih motenj, prinašamo Solženicinov govor v prevodu. Podnaslove ustavilo uredn.

UPADANJE POGUMA

Že ob bežnem pogledu je današnja delitev sveta očita. Vsakdo od naših sodobnikov bi mogel takoj ugotoviti dve svetovni velesili, od katerih vsaka lahko povsem uniči drugo. Dejstvo je, da je razpored globlji in se širi bolj, kot bi mogli misliti; nevarnosti pa so večje kot je videti na prvi pogled.

Ta globoka delitev je nosilec nevarnosti za množične nesreče za vse nas v skladu s starim aforizmom, da v sebi razprto kraljestvo — v tem primeru naš planet — ne more obstajati.

Zaslepljenost zaradi premoči, na kateri kljub vsemu vztrajno boleha Zahod, podpira vero, da se morajo obširni predeli v vseh mejah zemlje razviti in doseči današnjo raven zapadnih sistemov, ki so teoretično najboljši in dejansko najprivlačnejši.

To je pojem, ki s strani Zahoda izvira iz nerazumevanja bistva drugih svetov.

Tesnoba spričo našega razcepljenega sveta je rodila teorijo o zblizevanju med glavnimi zahodnimi državami in Sovjetsko zvezo. To je tolažilna teorija, ki ne upošteva dejstva, da se ta svetova ne razvijata v podobnost. Nobeden od njih je se ne bo spremenil v drugega brez uporabe nasilja.

Če bi govoril poslušalcem v moji doželi, bi predvsem obravnaval tegobe Vzhoda. Ker pa traja moj izgon na Zahod že več kot štiri leta, se mi zdi primernejše obravnavati nekatere podobe današnjega Zahoda tako, kot jih vidim jaz.

Upadanje poguma je verjetno prvo, kar zazna tuj opazovalec na tem delu sveta. To upadanje poguma je opaziti predvsem med vodilnim razredom in pri intelektualni eliti, kar zbuja vtis o pomanjkanju poguma pri celotni družbi. Mar je potrebno spomniti, da velja upadanje poguma že izza starih časov za začetek konca?

Ko so se ustanovile moderne zahodne države, so proglasile tole načelo: Vlada je v službi človeka, in človek živi za svobodo in za iskanje sreče. Ni so pa upoštevali psihološke podrobnosti v tem procesu: stalno hrepenenje po večji posesti in še boljšem življenju; napor za pridobitev tega pa vtične mnogim zapadnjakom v obraz znak zaskrbljenosti, celo potrnosti, čeprav

16. avgusta 1918 se je torej na pobudo Jugoslovanskega kluba na Dunaju, vseh političnih strank ter zastopnikov Trsta, Goriške, Koroške in Istre, ustanovil v Ljubljani Narodni svet, ki mu je predsedoval dr. Korošec, člani pa so bili prelat A. Kalan, I. Hribar, B. Remec, F. Šmodej, dr. A. Kramer, dr. J. Jerebič, dr. L. Pogačnik, I. Kejžar, dr. J. Wilfan in Hrvata dr. G. Červar in dr. Pošćić.

Namen tega Narodnega sveta je bil, da pripravi pot do skupnega narodnega odbora Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki žive v monarhiji, v Zagrebu, kjer bi bili po dogovorjenih proporcijah zastopani vsi politični činitelji... da hoče izvojevati samostojno jugoslovansko državo... in določiti, kakšne naj bi bile skupne zadeve med seboj... Dokler pa se to ne doseže, uveljavljati se v slovenskem jeziku v vseh javnih uradih in podjetjih...

Narodni svet še ni bil slovenska vlada, kajti iz njega naj bi šele izšla, potrdil pa naj bi jo skupni Narodni svet (Narodno vijeće) v Zagrebu, ki pa še ni ustanovljen in katerega ljubljanski Narodni svet že vnaprej smatra za nadrejenega.

skušajo navadno taka čustva skrivati. Aktivno in napeto tekmovanje zajame vso človekovo miselnost, ne da bi dal duhu možnost svobodnega razmaha.

Zahodna družba si je ustvarila organizacijo, kakršna se najbolj prilaga njenim namenom in, rekel bi, da temelji na črki zakona. Če se človek lepo obnaša v skladu s določbami zakona, je to dovolj in nihče mu ne more očitati dejstva, da ni še boljši, tudi ne, naj se zdrži ali se z žrtvami in nesebičnimi tveganji prostovoljno odpove ugodnostim, ki jih nudi zakon. Zdelo bi se mu čisto preprosto nesmiselno.

Pravtako si ne nakopije graje zakona petrolejska družba, če kupi patentno pravico za iznajdbo novega goriva zato, da ne bi prišel na trg. Tudi ni z zakonitega vidika moči oporekati tovarnarju, ki zastruplja živila, da bi se dlje časa ohranila. Saj končno imajo ljudje pravico ne kupiti jih.

Vse življenje sem živel pod komunističnim režimom in morem vam zagotoviti, da je družba brez nepristranske tehtnice zakona resnično nekaj strašnega. Ampak družba brez druge lestvice kot jo ima zakon, tudi ni povsem človeka vredna. Kjer koli se tke tkivo življenja z legalističnimi odnosi, vlada le povprečno moralno vzdušje, ki hromi najplemenitejše človekove nagone.

Tudi tisk uživa največjo svobodo. A kako jo uporablja? Tisk pravtako lahko odraža javno mnenje, kakor ga maliči. Tako vidimo, kako se ustvarjajo junaki terorizma in se javno izdaja tajne zadeve državne varnosti. Prisostvujemo tudi vdoru v privatno življenje znanih osebnosti z izgovorom, da „imajo vsi pravico vedeti“.

To pa je slabo popravilo, svojsko goljufivo dobi. Ljudje imajo tudi pravico ne vedeti, kar je celo vrednejša pravica. Pravica, da se mu ne polni duše s čenčami, neumnostmi in prostoščinami. Človek, ki živi smiselno bogato življenje, ne potrebuje teh odvišnih informacij.

Kakršen je, se je tisk kljub temu na Zahodu spremenil v najmočnejšo silo, mogočnejšo kot so parlament, izvršna in sodna oblast. A komu je odgovoren? Na komunističnem Vzhodu je časnikar brez prikrivanja imenovan za državnega uradnika. Kdo pa je zah. časnikarjem

Za tem, 18. avgusta, pa so vsi Slovenci, ki so se pridružili Majniški deklaraciji in Narodnemu svetu, odšli v šentjaž, kjer so z veliko narodno demonstracijo, katere so se udeležili tudi gosti s Češke, Hrvaške, Poljske, Ukrajine, vzdali spominsko ploščo v župnišče, kjer je umrl „oče Majniške deklaracije“ dr. Janez Evang. Krek.

Toda dr. Korošcu je bilo prepovedano govoriti. Rekel je samo: „Molčati moram, toda vsi boste vedeli, kaj pomeni naš molk.“

O. Zupančič ga je tedaj v pesmi izrazil tako:

In treh najmlajši brat je šel za vse svobode iskat.

Po mandatu Narodnega sveta je odšel Korošec največ truda položil v pregovaranja Hrvatov in Srbov po ustanovitvi tega centralnega Sveta v Zagrebu. Ustanovil se je šele 6. oktobra, tik pred 29. oktobrom.

Pot do dneva osvoboditve je šla tako preko dveh postaj: Majniške deklaracije in Narodnega sveta. Ustanovitev Narodnega sveta, na današnji dan pred 60-timi leti! — je torej pomemben dan, vreden spominjanja.

td

Nada dejará de cumplirse

Al hablar con motivo del Día de la Fuerza Aérea, el brigadier general Orlando Ramón Agosti, expresó en la parte final de su discurso:

“Un plan político es un camino hacia un objetivo. La propia palabra camino significa un transitar, un gradualismo. Los militares argentinos no volveremos a dar saltos al vacío. El gradualismo significa el mantenimiento de mecanismos de seguro que garantizan que el proceso no se salga de su cauce.

“No habrá una salida para el Proceso de Reorganización Nacional, pues el solo término significa que debe escapar de algo. Ni buscaremos una salida ni transferiremos irrevocablemente el poder. Construiremos, sí, una participación progresiva y creciente de la ciudadanía en el gobierno, que significa que en el futuro la vigencia de un sistema tal cual lo definen los Propósitos y Objetivos del Proceso de Reorganización Nacional.

“También será necesario prever el modo y mecanismos por el cual este sistema no vuelva a sufrir desviaciones progresivas que en el pasado provocaron reiteradas intervenciones militares y las consiguientes interrupciones del cauce institucional. De ello cuidará la Junta Militar como Órgano Supremo de la Nación.

“Nada de lo preceptuado el día que tuvimos que hacernos cargo de la conducción de los intereses nacionales, ha dejado ni dejará de cumplirse. Empeñamos en ello nuestra palabra de soldados.

“La unión y cohesión de las Fuerzas Armadas, son la piedra angular en que se apoya el éxito de la responsabilidad histórica que debemos asumir; y los compromisos entre nosotros acordados se han cumplido y se cumplirán con la fuerza del juramento que prestamos.

“Dios y la Patria nos lo exigen.”

podelil njih oblast, za koliko časa in s kakšnimi posebnimi pravicami?

Če bi me kdo vprašal, ali bi navedel Zahod, tak kakršen je danes, kot vzor za mojo domovino, bi v odgovor to iskreno zanikal.

Skozi silno trpljenje je naša dežela dosegla tako intenziven duhovni razvoj, da se nam zahodni sistem v svojem sedanjem stanju izčrpanosti duhovnih vrednot že ne zdi več privlačen. Šest desetletij za naše ljudstvo in tri desetletja za ljudstva vzhodne Evrope... V tem času smo se duhovno kalili skozi skušnje, ki daleč presegajo one na Zahodu.

Mnogovrstna teža lebdenja smrti je splošna močnejša, globljo miselnost, zanimivejša od one, ki jo plodi splošno plagostanje na Zahodu.

Če bi tedaj morala biti naša družba spremenjena v vašo, bi to prineslo v nekem pogledu napredek, a tudi spremembe, ki bi poslabšale druge pomembne dejavnike.

OPOMINI DRUŽBI

Navadno nudi zgodovina ogroženi družbi, ali če je na tem, da propade, jasna opozorila. Tako opozorila so npr. dekadentna umetnost ali pomanjkanje potrebnih močnih osebnosti. So pa še druga očitna znamenja. Samo nekaj ur je ostalo središče vaše demokracije in vaše civilizacije brez električnega toka, in na mah se je množica severnoameriških državljanov predala plenjenju in ustvarila kaos. Zunanja skorja je zelo tanka in socialni sistem preveč negotov in ranljiv.

A borba za naš planet tako v fizičnem kot duhovnem pogledu, borba kozmičnih obsežij, ni kaka nejasna zadeva bodočnosti. Boj se je že začel. Sile zla so sprožile odločujoči napad; lahko je opaziti njegov pritisk. In vendar so vaši ekрани in vaši časopisi polni predpisanih smehljajev in dvignjenih naočnikov. Kaj je tu smešnega?

Odlični predstavniki vaše družbe, kot npr. George Keenan, pravijo: „Za politiko ne moremo uporabljati moralnega merila.“ Tako mešamo dobro z zlom; pravično z nepravičnim in tako dajemo pravo po popolni zmagi popolnega zla v svetu.

V nasprotju s tem pa samo moralno merilo more pomagati Zahodu proti dobro zamišljeni komunistični strategiji. Drugega merila ni. Praktične ali slučajnostne razmere kakršnegakoli značaja bo strategija neizbežno odpihnili.

Zahod le s težavo razume stvarnost kakršna je, in to kljub obilnim informacijam, ali nemara prav zaradi tega. Naivne napovedi severnoameriških strokovnjakov so predvidevale, da se bo Angola spremenila v Vietnam za Sovjetsko zvezo in da se bo moglo kubanske ekspedicije v Afriko lažje ustaviti z washingtonsko vljudnostno politiko do Kube.

Keenanov nasvet, naj bi začeli z enostransko razorožitvijo, spada v isto kategorijo. Če bi vedeli, kako se smeje vašim političnim čarodejem celo najmlajši sovjetski funkcionar! In Fidel Castro se odkrito norčuje iz ZDA, ko pošilja iz svoje dežele, ki je kraj vaše, čete na daljne pustolovščine.

Najkrutejšo zmoto je povzročila ne-

spodobnost razumeti vietnamsko vojsko. Nekateri so iskreno želeli, naj bi se vse vojske čimprej končale; drugi so bili mnenja, kot zdaj povsem jasno vidimo, naj bi se dopustilo v Vietnamu in Kambodži svobodno odločitev, nacionalistično ali komunistično.

Pokrovitelji protivojnega gibanja v ZDA so šli tako daleč, da so postali z izdajstvom nad narodi Daljnega Vzhoda sokrivci genocida, pa tudi krivi trpljenja, ki ga mora prenašati zdaj tam več kot trideset milijonov ljudi. Bodo morda slišali ti miroljubneži stokanja, ki prihajajo od tam? Se bodo povsem zavedali svoje odgovornosti? Ali bodo imeli gluha ušesa?

Severnoameriško izobraženstvo je izgubilo mnogo svojega starega zagona; kot posledica tega se nevarnost močno približuje Združenim državam. A zdi se, da se tega nihče ne zaveda.

Mali Vietnam je postal opozorilo in priložnost za mobiliziranje narodnega poguma. Če pa je vse prizadevanje Združenih držav doživelo odločen poraz pred polovico majhne komunistične dežele, kako naj Zahod upa zdržati v bodoče? Nobeno še tako močno orodje ne bo rešilo Zahoda, dokler si ne opomore od izgube močne volje. V stanju psihološke šibkosti se pesimistu spremeni orodje v breme.

Če naj se branimo, moramo biti pripravljeni umreti. A v družbi, zgrajeni na oboževanju materialnega udobja, je kaj malo pripravljenosti za to. Ne preostane ji torej drug pripomoček, kot popuščanje, skušati pridobiti na času in izdaja.

Tako so na sramotni beograjski konferenci brez boja kapitulirali svobodni zahodni diplomati v zadevi, katero uklenjeni člani Skupine za nadziranje helinskih sporazumov branijo z žrtvijo svojega življenja.

Zahodna miselnost je postala konservativna: v svetu naj se ohranja stanje, kakršno je, ne sme se spremeniti. Ta uničujoči sen o obstoječem stanju je znak družbe, ki je dosegla svoj skrajni razvoj.

Biti pa mora slep, kdor ne vidi, da oceani že ne pripadajo več Zahodu, medtem ko se ozemlja pod njegovo oblastjo vse bolj krčijo.

Kako je mogoče, da ste spričo take nevarnosti, a v posesti zgodovinskih vrednot, ki jih hrani vaša preteklost, in potem, ko ste dosegli tako visoko raven ostvarjene svobode ter navidezne predanosti svobodi — kako je mogoče, da ste do takih skrajnosti izgubili voljo za obrambo?

Kako se je plodilo to neugodno razmerje sil? Kako je mogel pasti Zahod s svojega zmagoslavne poha in to sedanjo stisko?

VIR ZMOTÉ

Zmota tiči lahko že v korenini, v samem temelju človekovega mišljenja v preteklih stoletjih. V mislih imam pojmovanje o svetu, ki je prevladovalo na Zahodu in skilo v dobi preporoda ter dobilo svoj politični izraz v stoletju razsvetljenstva.

To pojmovanje je postalo temelj vladam in družbenim vedam; opredeliti bi ga mogli za humanistični racionalizem ali humanistično avtonomijo —

(Nad. na 2. str.)

ŽALNE IN POGREBNE SVEČANOSTI ZA PAVLOM VI

Nedvomno je smrt papeža Pavla VI. globoko pretresla vse človeštvo. Žalovanje za njim ni zajelo le katoličanov in ostalih kristjanov, marveč vse ljudi „blagega duha“ katerekoli vere, rase ali narodnosti.

To žalovanje je prišlo do izraza ob prenosu trupla pokojnega svetega očeta iz Castelgandolfa v Vatikan ter ob pogrebni žalnih svečanostih. Na sto in stotisoče množice so obdajale pot, po kateri je pogrebna povorka šla proti Rimu in skozi večno mesto do bazilike svetega Petra. In nad stotisoč romarjev je prisostvovalo pogrebni maši, ki je bila, to pot prvič v zgodovini, ne v baziliki, temveč na trgu pred njo. Tako je čim več vernikov lahko prisostvovalo obredom. Milijoni pa so sledili celotnemu potoku po televiziji, ki je istočasno prenašala potek vseh svečanosti do zadnjega konca sveta.

Pogreb je bil navdse preprost. Pokojni Pavel VI. je to sam izrecno želel v testamentu, kateri je bil odprt po njegovi smrti. V njem najprej hvali Boga za milost življenja, vere in njegovega delovanja v Cerkvi, zahvali vsem, ki so mu dobro storili, in prosi odpuščenja tiste, ki jim ni izkazal dovolj dobrot. Svojo zapuščino prepušča Svetemu Sedežu, da jo upravlja in razdeli med najbolj potrebne.

Tako je v soboto 12. t. m. vkorakal žalni sprevod iz bazilike na trg svetega Petra. Isti možje, ki so za življenja Pavla VI. nosili njegov papeški stol, so sedaj nosili krsto, zbito iz navadnega lesa, brez okraska, brez napisov. Le odprto sveto pismo je bilo položeno nanjo, kakor je pokojni papež želel. Pred preprosti oltar je bila nato položena na tla krsta, in vsi so se odmaknili. Nabito polni trg, a okoli krste s papeževim truplom pretresujoča praznosta.

Osemdeset kardinalov, ki so že prihiteli v Rim, je somaševalo s dekanom kardinalskega kolegija, kardinalom Confalonierjem. Nad stopetdeset duhovnikov je med obhajilom delilo sveto

Evharistijo zbranim vernikom. Nato so odmolili pogrebne molitve najprej po antiohijskem obredu, nato jih je opravil še kardinal Confalonieri, in Pavel VI. je nastopil svojo zadnjo pot v baziliko svetega Petra. Množica se je poslovala z viharim ploskanjem: živa Cerkev mrtvega papeža.

Proti navadi zadnjih papežev, je Pavel VI. želel, da ga pokopljejo „v pravo zemljo“. Zato so morali prebiti tla v baziliki in kopati več metrov, da so prišli do zemlje. Tam sedaj počiva, in le preprosta plošča kaže mesto, kje se nahaja. Na njej je suh napis „Paulus P. P. VI.“.

Tako se začenja nov del zgodovine Cerkve, izprazen sedež zahteva novega papeža. Konklave se bo začel v petek 25. t. m., ko bo 113 kardinalov zaprtih pod ključem, dokler ne izvolijo novega krmarja Cerkvi. Še pred tem se bodo seveda razgovarjali o možnih poteh volitev. Teh razgovorov se udeležijo tudi kardinali, ki po novem pravilniku ne morejo sodelovati na volitvah. Kot znano je prav Pavel VI. odločil, da imajo volilno pravico le kardinali, ki še niso stari 80 let. Teh je kakih 115, dočim je petnajst onih, ki so že presegli določeno starost. Med njimi se nahaja tudi kardinal Ottaviani.

Časopisje je zadnje dni — pravzaprav že takoj po smrti Pavla VI. — na dolgo in široko opisovalo položaj v Vatikanu sedaj, in prinašala slike tistih, ki naj bi bili „papabili“. Kakih dvajset jih naštevajo z „velikimi možnostmi“ da bi bili „zreli“ za naslednika sv. Petra, in med njimi je naštetih več italijanskih kardinalov (Baggio, Benelli), pa tudi dunajski nadškof in pa Argentinec Pironio.

Kar se tega tiče, je pripisati, da brez dvoma Cerkev zavzema središče pozornosti v sodobnem svetu. A ta pozornost se večkrat sprevrže prav v lovljenje novic in govorice, tako da sveta stvar postane skoraj svetski produkt za masovno uporabo. Pisanje časopisja je največkrat brez vsakega

na njegovo stanje prvotne sreče. Na prvi pogled izgleda vzporednost med humanizmom in socializmom neprijetna. Skupne poteze v mišljenju in načinu življenja današnjega Zahoda in Vzhoda? A vendar je to logika materialističnega razvoja.

Poleg tega je medsebojno razmerje tolikšno, da se levo krilo materialističnega toka zmeraj okrepi, postaja privlačnejše in zmagovito, ker je doslednejše. Oropan kristjanske dediščine, ni humanizem več sposoben zdržati tega tekmovanja.

Od preporeda pa do današnje dobe smo obogatili naše skušnje, a izgubili zavest o Vrhovni Nadnaravni Bitnosti, ki nam je pomagala obvladati naše strasti in neodgovornosti.

Preveč smo se z upanji zanašali na politične in družbene reforme, spoznali pa smo samo, da so nam ropali našo najdražjo posest: naše duhovno življenje. Na Vzhodu so nam jo uničile zvijače vladajoče partije. In Zahod je na tem, da mu jo udušijo trgovske koristi.

To je dejanska kriza. Delitev sveta je manj strašna, kot je medsebojna podobnost bolezni, ki biča glavne predele na obeh straneh.

ISKANJE POTI

Če ima humanizem prav, ko trdi, da se je človek rodil zato, da bo srečen, bi mu ne bilo treba umreti. Od trenutka, ko je njegovo telo obsojeno na pogin, mora očividno biti njegova zemlja naloga duhovne narave.

Neomejeni vsakdanji užitek je nemogoč. Ne more se reducirati vse le na iskanje najboljših načinov za pridobivanje materialnih dobrin in se nato kot veselo posvetiti največjemu užтку, ki ga pridobljeno lahko mu.

Obstajati mora nekaj takega kot je, stalno in navdušeno izvrševanje dolžnosti, tako da bodi naše vsakdanje doživljanje izkušnja pri gradnji morale in da na ta način lahko človek zapusti življenje boljši, kot je bil, ko ga je začel.

Če svet še ni dosegel svojega konca, se vsaj približuje transcendentnemu zgodovinskemu mejniku, po važno podobnemu prehodu srednjega veka v preporod. Od vseh nas bo zahteval duhovno obnovo. Dvigniti se moramo v novo višino gledanja, do nove življenjske ravni, na kateri naša tvarna nprav ne bo prekleto, kot je bila v srednjem veku, ampak, kar je veliko važnejše, na kateri naša duhovnost ne ne bo teptana, kot je v moderni dobi.

Mednarodni teden

V BEIRUTU je eksplodirala bomba v devetnadstropnem posloppju, in ga popolnoma razdejala. V njem so se nahajali predstavniki palestinskih oboroženih organizacij. Računajo, da je bilo nad 80 mrtvih, med temi mnogo žensk in otrok. Storitci še niso znani, a palestinci dolžijo Izrael za ta atentat.

PORTUGALSKA zelo skrbi vse zahodne države. Ne more najti poti iz krize. Za ministrskega predsednika je bil imenovan politično neopredeljen Alfredo Nobre Da Costa, ki je takoj žel odpor socialistov, ki so bili doslej na vladi. Težko je, da bi dobil zaslonbo v parlamentu.

V NEW YORKU sta bili podstavljeni dve bombi. Ena v samem sedežu Združenih narodov, druga pa v bližini. Obe je policija razstavila predno sta eksplodirali in je mnenja, da sta bili nastavljeni le iz propagandnih namenov. Pri obeh so našli manifeste hrvaških izseljencev, ki zahtevajo neodvisno Hrvaško.

IZRAEL in Egipt sta sklenila, da se bosta udeležila sestanka, na katerem bo prisoten tudi ameriški predsednik Carter. S tem naj bi se nadaljevali mirovni pogovori med obema državama. Izrael je kmalu zatem objavil, da za enkrat ne bo nastavljal novih kolonij v Cisjordaniji.

V BOLIVIJU so odpravili obsedno stanje in druge varnostne ukrepe. Predsednik general Pereda Asbun je objavil program, po katerem bodo volitve leta 1980, pa je opozicija takoj napadla načrt in zahtevala, naj bodo volitve v obdobju ne več kot leto dni.

KITAJSKA IN JAPONSKA sta podpisali pogodbo za čim popolnejšo gospodarsko kulturno in politično sodelo-

spoštovanja in sploh zelo neresno. Pišejo ljudje, ki se kaj malo spoznajo na Cerkev in na njeno življenje, in sploh, kot bi se šlo za katerokoli človeško ustanovo, ne pa božjo stvar, za skrivnostno Kristusovo Telo, katerega vodi in navdihuje sveti Duh, ki bo — preko raznih „papabili“ — izbral bodočega Kristusovega namestnika na zemlji. Spomnimo se sicer primer Jazeza XXIII., in pa starega reka: „papež v konklave, kardinal iz njega.“

Nevarnost za nemško-jugoslovanske odnose

O zahtevi Jugoslavije, da ji Zahodna Nemčija izroči 8 Hrvatov — emigrantov, ki so obtoženi terorizma, smo poročali zadnjikrat 20. julija, ko je mladi Hrvat na nemški televiziji zagrozil: „Za vsakega izročenega Hrvata bomo ubili dva nemška policista“. — V Frankfurter Allgemeine Zeitung z dne 26. julija pa je znani nemški časnikar in publicist Johan Georg Reissmüller objavil pod gornjim naslovom članek, v katerem gleda na problem izročitve iz nove perspektive. Članek objavljamo v naslednjem v prevodu:

Ko je 11. maja jugoslovanska policija na zahtevo nemške zvezne policije aretirala v Zagrebu nemške teroriste, so nemški politiki napovedali, da je to začetek dolgotrajnega postopka. Imeli so prav. Precej časa v Bonnu sploh niso mogli zvedeti, za koliko teroristov gre. Končno je prišlo iz Beograda obvestilo, da so aretirali štiri, med katerimi sta Brigitte Mohnhaupt in Peter Boock. Pozno je prišlo tudi sporočilo, da so v zaporu zaradi ilegalnega prestopka jugoslovanske meje s ponarejenimi potnimi listi. To kazni pa so nemški teroristi odsedeli 14. julija. Od tedaj so v jugoslovanskem „izročitvenem zaporu“. Tako je začel izročitveni postopek. Nihče pa ne more predvideti, kdaj bo končan in kako bo končan. Dolgotrajnost sama ne more biti povod za nervoznost v Nemčiji. Izročitveni postopek namreč ni kaka malenkostna zadeva; jugoslovanski državi je treba priznati, da je za ta postopek potrebna daljša doba.

Kar v Bonnu vzbuja dvome, je povsem nekaj drugega: okoliščini, ki dopuščajo domnevo, da hoče Beograd štiri nemške teroriste prav za prav le zamenjati za osem emigrantov, ki so od jugoslovanskih oblasti obtoženi terorizma. Take povezanosti sicer doslej nihče ne more dokazati; beograjska vlada pa celo odločno zanika, da bi obstajala kaka povezanost. Misli pa vendarle da okolnost, da je Jugoslavija zahtevala izročitev osmih obtoženih emigrantov takoj po tem, ko je Zvezna Republika zahtevala Mohnhauptovo in tovariše. Popreje Beograd podobne zahteve nikdar ni stavil. In še nekaj: Več nemških vrhovnih deželnih sodišč,

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

Gospodarski razvoj preteklega meseca, ki je bil objavljen zadnji teden, kaže neko stabilnost, ko smo že preko- račili polovico letošnjega leta. Dočim je bil porast draginje v juniju 6,5 odstotka, je v juliju inflacija dosegla 6,6 odstotka, skoraj enako kot pretekli mesec. Če vzamemo porast cen v zadnjih dvanajstih mesecih, vidimo, da je odstotek tu dosegel 186,7. Medtem ko je odstotek za prvih sedem mesecev letošnjega leta dosegel 80,7 odstotkov.

Ni torej prišlo do krepkega znižanja inflacije, kot so nekateri pričakovali za letošnje leto, prav tako pa ni prišlo do novega močnega inflacijskega sunka, kot so drugi napovedovali. Tudi vladna gospodarska ekipa je pričakovala nekoliko nižjo inflacijo, vendar vlada vedno poudarja, da je njen načrt zavreti inflacijo počasi, z ukrepi, katerih rezultati bodo vidni na dolgo dobo, da ne bi prišlo do recesije.

Seveda moramo upoštevati, da inflacija ni hudo narasla tudi zaradi delno zmernjenih delavskih plač. In to je stvar, ki zlasti delavce in gremialiste precej skrbi. Na splošno so pričakovali, da bo vlada s prvim avgustom krepko povišala plače, pa je le dovolila večjo mero „fleksibilizacije“, o čemer smo pisali v zadnji številki. To je povzročilo precej močno gibanje med delavstvom, in prišlo je že do sestankov med sindikalisti in predstavniki ministrstva za delo, kako bi uredili to stvar, ki močno skrbi zlasti delavske družine najnižjih slojev. Doslej še ni videti konkretnih rezultatov teh pogovorov, in verjetno tudi ne bo prišlo do kake spremembe v vladni politiki, kar se tiče plač.

Kar se pa tiče državnega gospodarstva, je omeniti govor, ki ga je imel zadnji petek 11. avgusta gospodarski minister dr. Martínez de Hoz na banketu buenosaireske borze. Tam je v glavnih orisih napovedal usmeritev dr-

vanje. Ta pogodba pomeni velik korak naprej, ki ga je storila Kitajska v integraciji z ostalimi azijskimi državami. Predstavlja pa tudi velik trn v moskovski peti, ki ji kitajski načrti niso po godu. Moskva je šla tako daleč, da je direktno pritisnila na japonsko vlado v brezupnem poizkusu, da bi preprečila podpis prijateljske pogodbe, ali pa vsaj delno spremenila nje naravo, vendar i to ni uspelo.

žavnega proračuna za obdobje 1979-81. V tem obdobju bo vlada investirala v javna dela okoli 20.500 milijonov dolarjev, to je rekordna številka za Argentino.

Istotam je napovedal še druge ukrepe, ki naj bi ojačili državno gospodarstvo, med njimi ta, da bodo tudi državna podjetja primorana plačevati davke, kar se doslej ni dogajalo. Prav tako država ne bo dajala več nikakih gospodarskih podpor, „tudi prikritih ne“ raznim deficitnim podjetjem. Kar se petrolejskega izkoriščanja tiče, (to je eden velikih načrtov sedanje vlade: do- seči izvoz petroleja), je napovedal, da bo udeležba privatnikov skočila od tretjine vrelcev, na polovico v letu 1981. Istočasno pa je tudi povedal, da je država izplačala celoten dolg, ki ga je imela z Mednarodnim denarnim fondom.

Kar zadeva zunanje kredite, predmet, ki je pritegnil pozornost ob priliki, ko je Eximbank izjavila, da ne bo dala posojila Argentini za gradbo elektrarne Yaciretá-Apipé, je stvar dokončno pozabljena. Zlasti še sedaj, ko je Argentina dobila kredit v višini 100 milijonov dolarjev, ki ga je podpisal konzorcij ameriških in japonskih bank, investicija, ki jo bo država uporabila pri gradnji vele-elektarne Salto Grande.

Omenimo še, da se bodo ta petek 18. nadaljevali razgovori med argentinsko in čilsko delegacijo glede razmejitve vodovja in očiščevanja južnem delu kontinenta na področju, ki je znano pod splošnim imenom „Beagelska ožina“. Razgovori bodo to pot v Buenos Airesu in opazovalci menijo, da bo njih izid ključen za nadaljni razvoj celotnega problema. Če bi se ti razgovori izjalovili (kar nekateri opazovalci že napovedujejo), bi ostalo kaj malo možnosti za hitro rešitev te zadnje sporne točke med obema državama, ki jih loči andsko gorovje.

Končno še beseda o majhni „politični krizi“. Odstopil je guverner province Entre Ríos brigadir Di Bello. Baže zaradi nesporazuma z notranjim ministrom. Ta naj bi od guvernerja zahteval pojasnil glede nekaterih provincijskih problemov, zlasti glede rešitve problema mesta Federación, ki ga bo pokrilo vodovje veležeja Salto Grande, kjer bo postavljena elektrarna. Ker med ministrom in guvernerjem ni bilo sporazuma, je ta zadnji enostavno odstopil.

vi in tov. in jih v danem primeru obsodi na dolgoletno ječo, kakor da bi ti štirje nemoteno odleteli po nekaj mesecih v Južni Jemen, če bi izročitveni postopek prišel do negativnega zaključka. Na drugi strani pa bi, če pride od takega razvoja, naša sodišča mogla uvesti normalen kazenski postopek proti tistim Jugoslovanom, ki jih Beograd obtožuje kot teroriste in to brez ozira na pravne norme, ki so v zvezi s pravico do azila. Res je, da bi bilo sodišče ene države odvisno od dokaznega materiala, ki naj bi ga predložila druga država.

Če bi nujnost razvoja silila vso zadevo tako preusmeriti, bi bila to izrazito politična odločitev, katero bi morali napraviti obe državi. Politične osnove za to obstajajo. Nemško-jugoslovanski odnosi so za obe strani predragoceni, da bi se jih smelo vreči v nepremostljiv prepad. Pustimo zaenkrat ob strani gospodarski promet, ki je za obe strani dovolj važen. Prav tako pustimo ob strani tudi dejstvo, da sta vladi v Bonnu in Beogradu v marsikaterem vprašanju mednarodne politike ne samo v dobrih odnosih, kar zadeva izmenjavo mnenj, ampak se večkrat skladata tudi v svojih hotenjih; pomisliti je le na obojestranski interes, da bi bile evropske države varne pred vdorom in izsiljevanjem (podčrtalo u-redništvo.) Še bolj važna pa je gosta mreža osebnih zvez na obeh straneh. Turizem je še najmanj potreben.

Osnova nemško-jugoslovanskih odnosov so neštivilna osebna srečanja med profesorji, študenti, umetniki, publicisti, duhovniki, gospodarstveniki, tehniki, ki so se v desetletjih večkrat poglabila v prijateljstvo. Vse to se je razvijalo samo po sebi brez izrecnega vpliva držav. Ti dve sta le za vse to ustvarili pogoje, kot n. pr. odprtje meja. Če pride zaradi izročitev, to se pravi ne-izročitve, do napetosti med obema vladama, bo veliko vsega navedenega zopet propadlo ali bo vsaj otežkočeno. Ali naj bi dopustili gnati vso stvar tako daleč?

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Slovenija rabi letno za mlinsko industrijo okoli 150 tisoč ton pšenice. Domače dobijo okoli 25 tisoč ton, ostalo kupijo v Vojvodini (90.000) in Slavoniji (34.000 ton), razen tega pride v Slovenijo še 90.000 ton pšenične moke iz drugih delov Jugoslavije.

VRHNIKA — Včasih še kdo zaide do Močilnika, enega enajstih izvirov Ljubljane, manj do Velikega in Malega okenca, še manj do Maroltovega izvira, izvira Pod Skalco in izvira Pod Orehom. Toda težko jih je najti. Ni kažipotov. Pa tudi potem Ljubljana sameva — včasih je bila polna ladij, kot piše Valvazor, s tovari za Italijo in iz Italije, potem vsaj čolnov. Sedaj še teh ni. Vsa reka je namreč zastrupljena, zaudarja od izvira do izliva pri Zalogu in mladane bi čolnar potreboval plinsko masko.

MARIBOR — V mariborski škofiji so letos praznovali biserno mašo trije duhovniki, zlato mašo pa štirje. Biseromašniki so msgr. Anton Tomažič iz Žiž pri Slovenskih Konjicah, prof. Lojze Pavlič, ki je praznoval v Polju ob Sotli in Alojzij Sunčič pri Mali Nedežli. Msgr. Anton Tomažič je v Žižah že 51 let; med obema vojnama je bil steber kulture, po njegovi zaslugi je bil zgrajen Prosvetni dom. Prof. Pavlič je vzgajal študente v Celju in Murski Soboti, zelo se je zanimal tudi za rudarje v Hrastniku in Trbovljah; Alojzij Sunčič se v veseljem spominja devetih fara, kjer je deloval, predvsem kaplanovanja v Rogški Slatini: Za 1300 let kraja je z mladino postavil na Donački gori velik jubilejni križ, kamnit, sedem metrov visok. Križ je preživel vojne čase, a je bil komunističnim oblastnikom v napotju in so ga dali porušiti. Zlatomašniki pa so Anton Babič, ki že 42 let župnikuje v Šentlenu nad Laškim, Franc Bohanec, župnik v Šentilju pod Turjakom, Bogomir Pušnjak, ki biva sedaj v Krškem in dr. Janez Janžekovič, profesor teološke fakultete v Ljubljani.

LJUBLJANA — Slovenija bo v višini 10,4 odstotka sofinancirala nakup štirih letal za gašenje gozdnih požarov. Letala so kanadski Candair tip CL 250 in veljajo 312.530.000 dinarjev.

ČRNOBELJ — Na predsedstvu občinske konference SZDL v Črnomlju so ustanovili konferenco potrošnikov. Naloga tega telesa bo spremljati, kako se delovne in proizvodne organizacije obnašajo pri preskrbi delovnih ljudi in občanov, spremljati politiko cen in dogovarjati se o delovnem času trgovin.

SLOVENCI v ARGENTINI

Osebnosti:

Nov diplomant: Diplomiral je na privatni univerzi John F. Kennedy in prejel naslov „contador público nacional“ Franci Zupančič. Novemu diplomantu iskreno čestitamo.

Smrt: V Tucumanu je v soboto 29. julija t. l. v 69 letu starosti umrl Jože Drobnič, doma iz Dobropolja. Bil je zaposlen pri podjetju bratje Oblak v Tucumanu. Pred smrtjo je prejel zakramente za umirajočega. Pokopan pa je bil v ponedeljek 31. julija na pokopališču v Tucumanu. Naj počiva v miru!

MENDOZA

Razne prireditve

Dokaj številni „Svobodne Slovenije“ smo že prešli, a o nas iz Mendoze kar ni glasu. Da ne bi kdo mislil, da smo izumrli, je prav, da za našo kroniko ujamemo zopet nit.

Naš prevestni dopisnik je preстал s poročanjem, ker se je moral prav za svojo sedemdesetletnico podvreči resnejši operaciji, ki pa jo je hvalabogu srečno preživel, nato pa se je pripravil na potovanje. Doleta ga je ta sreča, da je odletel na Koroško in se tam sestal s svojimi prijatelji, sošolci iz študentovskih let in zaživel seveda v prepleti Koroški.

Naj torej naštem vsaj najvažnejše dogodke, ki so šli mimo nas in naj jih vpišemo v našo kroniko:

31. januarja se je družinici Grega Bajuka rodil sinček — prvorojenček Nikolaj.

29. januarja sta stopila v zakon ing. Jože Šmon in ing. Alenka Ocvirk.

4. februarja sta sklenila zakon Hirschegger Davorin in Anica Grinhalova.

10. februarja se je poročila Zalka Hirscheggerjeva z Arnoldom Lippjem.

14. marca se je družini Zalka Modige in Kristine roj. Grebenc pridružil sin Gabriel.

17. marca je posegla v našo sredo smrt. Zapustil nas je v 86 letu starosti primorski rojak Šore Franc. Vedno je

LJUBLJANA — Ljubljanske mlekarne izdelujejo tudi sladoled, a ne morejo zadovoljiti povpraševanja, ker imajo težave z embalažo; izdelovalci embalaže pa se opravičujejo s težavami z uvozom surovin.

MARIBOR — Ker je v poletnih mesecih bolezen manj pogost gost — tako vsaj pravijo — so zaprte ves avgust okoliške ambulante v Selnici ob Dravi, v (Sv.) Miklavžu, v Kungoti, v Jakobskem dolu in Dupleku.

BOHINJSKA BELA — Novo bohinjsko cesto so pred dobrim mesecem začeli graditi. Od stare ceste se bo ločila pri cerkvi v Bohinjski Beli in se ji pridružila na Obrnahu. Dolga bo 4,5 km in bo šla dvakrat čez Savo Bohinjko, na Beli in na Obrnahu, mostova bosta dolga po 100 metrov, bočila pa se bosta nad reko 15 in 30 metrov.

LJUBLJANA — V Sloveniji so že leta težave, zlasti pozimi, pri oskrbi s tekočim naftnim plinom, mazutom in drugimi naftnimi derivati. Tudi letos ne bo drugače in to predvsem zaradi težav v plačilni bilanci, zaradi še nesprejetega načrta uvoza nafte, zaradi visoke porabe ter odnosov med predelovalci, razpečevalci in porabniki. Dosedanja odobrena količina Sloveniji zadostuje le do konca avgusta. Izvršni svet Slovenije se je s temi težavami soočil na seji 25. julija, podčrtal nujnost odobritve dodatne količine goriva in priporočal dosledno izvajanje varčevalnih ukrepov.

VELENJE — Po letu in pol je velenjski rudnik spet zahteval smrtno žrtve. Jamo Škale je zajel požar in strupeni plini so vdrli na področje, kjer so rudarji vstopali na delo. Zjutraj 27. julija se je 200 rudarjem posrečilo umakniti se na varno, razen trem, ki so se v rovu zadušili. Ponesrečeni rudarji so doma iz Bosne. Škoda je izredno velika, cenijo jo na najmanj 100 milijonov dinarjev, kajti dve jami — Škale in Pesje — so zazidali, da bi pogasili požar. Uničena je razna oprema, ki jo bo treba v veliki meri uvoziti. Obnavljanje jam Škale in Pesje bo možno začeti šele konec avgusta, zato pa bodo skušali povečati izkop v jami Preloge.

MAČE PRI PREDDVORU — Šestdesetletna Anica Krotko se je pri vračanju s Storičica hudo ponesrečila. O nesreči je reševalce obvestila njena mati, 81-letna Tatjana Krotko, ki je spremljala svojo hčerko na turi. Reševalci so takoj šli na pot in sredi noči našli ranjeno planinko in jo srečno spravili v dolino.

rad prišel v našo družino in poslušal slovensko pesem.

4. junija je sin drugorojenec pomnožil družinico Llanos Jorgeja in Irene Nemančič.

28. maja t. l. pa smo bili deležni pristranskega obiska žena iz Buenos Airesa. Ta dan je bil kar nekaj praznik. Osem žena, članic Zveze slovenskih mater in žena je s tem obiskom počastilo našo novoustanovljeno organizacijo žena in našim materam ob tej priložnosti darovalo v znak intimne povezanosti lepo vezeno srce z napisom v srce nam“. Škoda le, da je bil čas obiska tako kratko odmerjen, a kljub temu so bile gospe obiskovalke deležne vsaj ogleda najbližje okolice našega vezanih črkah: „Naše srce Vam, Vaše mesta in poleg prvenstvenega namena, sestati se z našimi ženami tudi ob „asađu“ in v veseljem razpoloženju pokramljati z našimi ženami ter tako vsaj bežno spoznati naše življenje v Mendozi.

2. Julija je naše Društvo pripravilo skupno kosilo na čast vsem godovnikom tega leta, predvsem pa je bila to priložnost, da smo se poslovili in želeli srečno pot g. prof. Božidarju Bajuku in njegovi gospej soprogi k potovanju preko U. S. A. v Evropo na Koroško in jima želeli seveda tudi srečno vrnitev.

16. julija je Zveza slovenskih mater in žena v Medozi povabila na svoj sestanek — redno se sestajajo vsak drugi mesec — roditelje in vse, ki se trudijo z vzgojo v naši skupnosti. Povabljeni so bili torej tudi možje, ker je bila snov razmišljanja namenjena tudi njim v pouk. G. Horn je dal stvarni naslov: Vzgojitelj vzgajaj samega sebe. V enournem podajanju misli smo slišali kaj je vzgoja, kdo naj vzgaja, kakšen naj bo odnos vzgojitelja do otroka ali mladostnika, o posledicah nepravilne vzgoje in kako naj družina, ki je zibelka vzgoje, skrbi, da vlada v njej mir, ljubezen in veselje ter spoštovanje.

Vsi smo lahko obnovili že morda

Praznovanje 26. obletnice društva Slovenska vas

Po vlažnih in deževnih dneh je za praznik društvene obletnice, katerega smo obhajali v nedeljo dne 30. julija, zasijalo prijazno zimsko sonce, ki je ogrelo in razveselilo srca in obraze vaščanov. Trud dolgih zimskih večerov, ki so ga odborniki skupno z mladino vložili v vsestranske priprave za čim lepši uspeh kulturne prireditve, ne bo zastoj, tako smo si dejali. Vreme je lepo in lahko računamo z udeležbo.

Na vabilo zvonov iz zvočnikov cerkvenega stolpa, ki se dviga nad hišami Slovenske vasi, so rojaki praznično razpoloženi prihajali v skupinah iz vseh stranskih ulic k slovenski maši, katero je daroval župnik g. Janez Petek CM po naročilu društva za vse pokojne člane. Slovesnost pri daritvi je z zbranimi pesmi povzdignil povečani pevski zbor pod vodstvom organista Ivana Meleta.

Med mašo je imel g. Petek cerkveni govor, v katerem je razvil nekaj tehtnih misli v zvezi z društvenim praznikom. Med drugim je poudarjal nujnost povezave med cerkvijo in Domom: Po končani službi božji so pevci na koro zapeli prelepo Premrlovo pesem z naslednjim besedilom:

Poglej na nas z višave, o Marija, Mogočno nas ohrani sovražnikov

povsod, Dobrotno nam ohrani predragi nam dom in rod.

Opoldne je bilo v Domu na razpolago kosilo v obliki domačih kolov, ki jih že dolga leta pripravljata naša mošter France Baydek z nekaterimi pomagači.

V zgodnjih popoldanskih urah so začeli prihajati v vas številni gostje iz posameznih krajev Velikega Buenos Airesa, ki so skupaj z vaščani napolnili veliko društveno dvorano, kjer se je ob napovedani uri vršil kulturni program. Z majhno zamudo je Toni Kokalj, ki je povezal posamezne točke, obrazložil vsebino programa, ki si ga je zamislil g. Stane Mehle skupaj z mladino ter s sodelovanjem pevskega zbora in folklorne skupine.

V začetku programa je predsednik društva Slovenska vas g. Andrej Goljevšek pozdravil predsednika Zedinjene Slovenije g. Marjana Loboda, vse predsednike in zastopnike bratskih domov in organizacij, naše gospe lazariste, ki že dolga leta sodelujejo z društvom, vse goste, ki so nas počastili s svojim obiskom, vse vaščane in prav posebno še mladino, ki je bodočnost našega društva.

Umrli so od 19. do 25. julija 1978:

LJUBLJANA — Rudolf Prešeren, up. v žel. urad., 82; Jože Mulej; Alojz Herman, up. žel. urad., 90; Jože Dobnikar, up.; Ciril Zakrajšek; Franc Miklavc, elektroinžir, 86; Bojan Kardelj, časnikar; Marko Jakše, časnikar; Matija Podčed, 74; Avgust Standerker; Fani Zupančič r. Danko; Angela Jurečič r. Kumelj, up. učit.; Ivo Lapajne, up. časnikar; Fanči Močnik r. Terpinč; Franc Čampa.

RAZNI KRAJI — Ida Klopčič r. Istinič, Polje-Lj.; Ludvik Žnidaršič, 82, Prem; Ivanka Hramar r. Razpotnik, Izlake; dr. Zoran Dietz, 77, Ajdovščina; Franc Mehkota, 73, posestnik, Vir; Marija Osenar, Ribčeva mama, Vrhpolje; Marija Pečar r. Lovše, Studenec-Lj.; Ivan Kuzma, Ig pri Lj.; Anton Debenjak, 80, Sempeter pri Gorici; Anton Grebenc, up., 87, Komenda pri Kamniku; Jakob Gašperič, up., Kranj; Viktor Kladič, dipl. gradb. inženir, up., v. svetnik drž. žel., Ljutomer; Terezija Bartol r. Rus, 40, učit., Novo mesto; Miha Ožbolt, Žužemberk; Srečo Maginik, 60, up., Novo mesto; Ivan Suhadolnik, Draga; Marina Flis r. Pavlovčič, 56, šivilja, Domžale; Anton Krajc, Rakek; Rudi Soberl, avtoprevoznik, Zagradec; Alojz Kos, 83, Lesce; Zafija Podgoršek r. Lesjak, Mengeš; Alojz Grm, Polje-Lj.; Janez Velepec, 52, rav. poklicne kovinarske šole, Dob; Franc Dolinšek, Orle; Stanislav Pugelj, 66, Preddvor.

poznano a prepotrebno snov, ki naj nas vodi pri vzgajanju našega novega rodu. Številna navzočnost staršev kar vseh letnikov je bila predvsem razveseljiva.

Pred nami pa je kraljevalo vezeno srce, dar buenosaireskih žena.

V nedeljo 2. julija smo počastili spomin žrtv padlih v času revolucije na slovenskem s sveto mašo, ki jo je daroval naš dušni pastir g. Jože Horn. V mašni pridigi se je spominjal borec za narod in vero in v izbranih besedah pokazal na svetel zgled, ki so nam ga ti borci zapustili.

Spominski junijski dnevi so vzbudili v naši mladini željo, da bi podrobneje spoznali dogajanja v času druge svetovne vojne in revolucije, ki so jo komunisti kot usodni sunek v najtežjih dneh naroda sprožili proti vernemu ljudstvu. Društvo Slovencev se je odzvalo tej prošnji z odprtim srcem. Na tedenskih sestankih razlagajo usodno dobo 1941-1945 v razgovorih z mladino možje, ki so bili v onem času vrženi v borbo proti svoji volji. Sestanki se bodo vršili po možnosti ob zaporednih nedeljah, oz. osvetljujejo dogodkov in komunističnega zločina, ki tudi danes z enakimi grozodejstvi, kot v Sloveniji pred petindesetimi leti, po vseh kontinentih pušča sled partijske zapovedi: Naš bog so rop, požig, umor! Navzočnost mladine je na teh sestankih zelo razveseljiva. Bog daj, da bi ta mladina tudi v bodoče pravilno cenila žrtve te revolucije in spoštovala zgled, ki so ga zapustili padli in pomorjeni, pa tudi preostali, ki so po božji volji kot priče ostali pri življenju.

R. H.

Slavnostna akademija je bila v spomin na stoletnico prihoda prvih slovenskih družin, na pedesetletnico drugega množičnega priseljevanja rojakov na argentinsko ozemlje, ter v spomin na tridesetletnico našega bivanja v novi domovini. Že skozi sto let prejemamo Slovenci in tej deželi gostoljubje in uživamo svobodo. Kot hvaležni Slovenci hočemo ob 26. letnici našega društva posvetiti slavnostno akademijo naši drugi domovini.

Sledilo je recitiranje štirih odlomkov iz pesmi Martin Fierro, katero je poslovenil naš največji emigrantski književnik dr. T. Debljak. Recitacije so spremljale številne skiptične slike, ki so nam živo pred očle tedanje in delno še današnje življenje ljudi na severnem delu Argentine. Kratek uvod in smisel vsakega posameznega odlomka je podala gđ. Mimi Bokalič.

Med posameznimi odlomki je nastopil pevski zbor pod vodstvom Ivana Meleta ter zapel Sattnerjev Opomin k petju in Premrlovo Slovensko pesem. Sledile so nato ob spremljavi glasbil: Venček slovenskih narodnih napevov v priredbi Ivana Meleta, Rozamunda — Lew Brown in za konec Planinska — Anton Foerster. Izvedba posameznih pesmi je bila zanimiva. Zlasti venček narodnih kakor tudi zadnji dve ob spremljavi glasbil (Andrej Goljevšek — klarinet, Franci Gorše — kitara, Igič Niki in Čampa Marjan — harmonika, Marjan Goljevšek — trombon), so užgale in navdušile navzoče, ki so nastopajoče nagradili z burnim ploskanjem.

Po drugem odlomku iz Martina Fierro je napovedovalec povabil slavnostnega govornika g. Božeta Finka na oder, toda prej je vsem navzočim sporočil, da se je v enem listu našega tedenskega tiska naredila nehotna napaka. (Zamenjan je bil priimek govornika g. Finka z g. Starihom.)

Govor g. Božeta Finka

Slavnostni govornik je med drugim poudaril tele glavne misli:

Spet ste se zbrali in povabili tudi druge rojake, da obnovite spomin na blagoslovitev tega svojega slovenskega doma. Posebej se ste hoteli, da se ob tej priložnosti vsi spomnimo stoletnice prvega skupinskega prihoda slovenskih priseljencev v to deželo in tridesetletnice naše vselitve.

To kar ste postavili, naj bi Vam bilo dom. Kaj vse je dom! V kratkem stavku ga ni mogoče opredeliti. Dom je ognjišče, ki daje toploto, je streha za zavetje, s trdnimi stenami, ki varujejo pred viharjem, pa z okni, skozi katera je lahko gledati v svet. Dom je zibka in smrtna postelja, je oče in mati, bratje in sestre. Doma se govori, joka in smeje, moli in poje, kdaj se tudi sporeče, a se spet spravi, da je nato potem še lepše. Dom je kraj skupnega truda in skupnega počitka. Dom je družina, skupna usoda. Ima vrata, skozi katera vstopi drag gost. Skozi nje odide sin po tujo učenost in tuje blago, a se skoznje lahko tudi vrne skesan v vseodpuščajoč objem, ali prinaša domu pridobitve, ki jih je zunaj s pridom nabral. Dom daje občutek trdnosti, varnosti; kdor ga izgubi, se čuti zapuščenega; šele tedaj se zavé vse njegove vrednosti.

Ta dom pa je Vaš in to še v posebnem pomenu. Družinskega doma si človek ne izbire; v njem je po naravni nujnosti. Ta dom ste pa vi zamislili; ga zahoteli in tako rekoč iz zemlje potegnili. V njem ni nič podedovanega, nič vnaprej danega, marveč je plod trdnega dela, dostikrat grenkih odprav. Vemo, da so mnogi od Vas vanj položili del srca. Zato je Vaše prizadevanje za ta dom dvakrat goreče. Naj bi v tem prizadevanju zanj goreli vsi! Nihče, ki ga ta dom vabi v svoje okrilje, mu naj ne zavrača vabila: že soudeleževanje pri življenju v njem je svoje vrste sodelovanje, je vsaj odprtost za sprejemanje. A od mnogih dom terja več. Tista misel: vsi enako ali pa nič, bi kmalu zastrupljala vsako skupno podjetje. Vsaka velika stvar je plod posebnega prizadevanja nekaterih posameznikov, ki v skupnosti tudi najdejo oporo. Zato naj se ne utrjujejo pionirji, ki še danes nosijo najtežji jarem, kot bi jim bil za vedno naložen; nihče pa naj jim ne obrača hrbtna in ne odreka pomoči, hi kakršni je že kdo po svojih zmognostih poklican.

Nadalje je ta vaš dom slovenski, slovenski po izvoru in po namenu. Če smo prej rekli, da v njem ni nič podedovanega, je bila pri tem mišljena premoženjska stran. V resnici ste s seboj prinesli veliko bogastvo kulturne tradicije, ki ste jo hoteli na tem delu sveta nadaljevati. Čutili ste vsi kot del osebnosti slovensko duhovno podstavo, katero ste prešli po rojstvu, in ste hoteli razvijati v sebi in svojih potomcih. Zavedali ste se, da bi se izneveli samemu sebi in izgubili svoj obraz, če bi opustili jezik, šege, izraze ljudske kulture in proizvode visoke kulture ter celo pozabili na svoj izvor.

Po takih domovih kot je Vaš, in ob sodelovanju organizacij, skupin in posameznikov ustvarjamo neprestano Slovenijo v svetu. A zavedamo se, da ta ni sebi namen. Resnična konkretna Slovenija je zemljepisno določena in hočemo, da bi bila tudi politično uresničena, pod pogojem, da bo tako urejena, da bodo njeni sinovi mogli v svobodi izpolnjevati vse, kar od njih terja božja postava in pravične zahteve srečne človeške družbe. Zato se zavedamo, da mora biti naša prisotnost v svetu klic po svobodi, ki bo dvigal srca bratov in sestr in vzbujal vest nasilnikov.

Govornik g. Fink je zaključil svoj govor: Naj živi Hladnikov dom, v srečo srenji, ki ji je namenjen, in v ponos vseh svobodnih Slovencev.

Za svoje jasne misli in izvajanja je bil govornik deležen živahnega odobravanja.

Ob zaključku slavnostne akademije je nastopila folklorna skupina pod vodstvom g. Bogota Rozine, ki je ob spremljavi harmonik izvajala narodne plesje v dveh delih. Nastop mladih v slovenskih narodnih nošah ob melodijah vesele harmonike je vedno privlačen in navdušuje gledalce. S to točko se je končal kulturni del popoldanskega programa, nakar je sledil družabni del ob zvokih Slovenskega ansambla, ki je razgibal mlade in stare.

OBVESTILA

SOBOTA, 19. avgusta:

Pevsko glasbeni festival SDO in SFZ ob 20. uri v Slovenski hiši.

V. Kulturni večer SKA: Prof. dr. F. Rode (iz Ljubljane): štiri razdobja modernega ateizma. Slovenska hiša ob 20 uri.

NEDELJA, 20. avgusta:

Romanje Slovencev Vel. Buenos Airesa v Lourdes.

Odbojarska tekma Repr. Zedinjena Slovenija proti Club Argentino de Castelar, dekliska sekcija, ob 11, na igrišču ul. Arieta 2967, San Justo.

ČETRTEK, 24. avgusta:

Odbojarska tekma CEAEZ proti Repr. Zedinjena Slovenija, mlajša kategorija, ob 21h, na igrišču Cesar Diaz 347, Cap. Ob 22h starejši moštvi istotam.

SOBOTA, 26. avgusta:

V Našem domu v San Justo ob 20 uri Primorski večer.

V Slovenskem domu v San Martinu štajerska večerja, ob 20 uri.

Predavanje prof. dr. M. Komarja v Slovenski hiši ob 16 v prireditvi SKAS-a.

VI Kulturni večer SKA: Predstavitel Mauserjevih pesmi (dr. T. Debeljak) in opreme Bare Remec (F. Pačej). Slovenska hiša ob 20 uri.

Odbojarska tekma MACABI proti Repr. Zedinjena Slovenija, dekliska sekcija, ob 18, na igrišču ul. Tucumán 3135, Capital.

NEDELJA, 27. avgusta:

III. obletnica blagoslovitve zavetišča dr. Gregorija Rožmana.

V Slomškovem domu mladinski dan. Na Pristavi družinska nedelja.

ČETRTEK, 31. avgusta:

Odbojarska tekma Repr. Zedinjena Slovenija proti Estudiantil Porteno, mlajši moštvi, ob 20.30, na igrišču ul. Alianza 250, Ciudadela. Ob 21.30 starejši moštvi na istem igrišču.

SOBOTA, 2. septembra:

Dan Zveze slov. mater in žena. Ob 19 sv. maša za pokojne matere in žene, po maši pa prireditve v dvorani Slovenske hiše.

NEDELJA, 3. septembra:

Sv. maša in komemoracija ob obletnici smrti generala Rupnika in dr. Hacin v Slovenski hiši.

IX. Mladinski dan na slov. Pristavi v Castelarju.

NEDELJA, 10. septembra:

Nova maša Andreja Stanovnika v Slovenski vasi v Lanusu ob 9.30 uri.

NEDELJA, 17. septembra:

V Slomškovem domu celodnevno praznovanje obletnice Doma.

NEDELJA, 1. oktobra:

Velika sanmartinska tombola.

SOBOTA, 28. oktobra:

Manifestacijsko zborovanje ob 60-letnici Narodnega praznika in dneva slovenske zastave v Slovenski hiši.

NEDELJA, 29. oktobra:

Pristavski dan s celodnevni sporedom.

SPOROČILO

Zveza slovenskih mater in žena bo praznovala svoj 12. dan v soboto 2. septembra v Slovenski hiši. Pričele ga bomo ob 19 s sv. mašo za vse naše matere in žene. V veliki dvorani se bo nato pričel program z govorom g. Alenke Pozničeve. Sledil bo „Prikaz dela naših modnih ustvarjalcev“ — pod vodstvom g. Nataše Smerujeve in v izvedbi sanmartinske Lige žena-mati. Po končanem programu bodo žene pogostile navzoče s puncem in pecivom, medtem pa bomo izžrebale slovensko arbo, ki je delo g. Anice Zakrajškove iz San Justa.

Lepo vabimo vse naše rojake, da se udeležijo te svojvrstne prireditve, ko bodo naše žene prvič pokazale svoje ustvarjanje v modi.

Namen te prireditve je zbiranje sredstev za naše dobrodelno delovanje.

Zveza slov. mater in žena priporoča, da poskusite štajerske gibanice na večerji, ki jo pripravlja Liga žena-mati v San Martinu v soboto 26. avgusta ob 20 uri.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo od 8 do 8.30 ure na radio Antartida.

Učiteljska seja — odseka ZS — bo v sredo 30. avgusta ob 20. uri v Slovenski hiši.

Člane ZS opozarjamo in prosimo, da poravnajo zaostalo članarino. Ne pozabite, da vsak član, ki je več kot 90 dni v zaostanku, nima pravice do posmrtnine.

ZVEZNA ODBORA SDO - SFZ
VABITA VSE ROJAKE NA

Pevsko glasbeni festival

Sodelovali bodo:

ZBORI: "Gallus" — Mladenke, "Karantanija", Mladinski zbor — San Justo, "Zarja" — Slovenska vas.

Dekliški oktet iz Slovenske vasi, Kvartet Fink-Rode, Inštrumentalni tercet Klemenc, Duet Čop-Schiffrer s spremljavo orkestra Triglava, Inštrumentalni duet: Križ-Urankar. — KLAVIR: Andrej Jan — Mirjam in Magda Klemenc.

V soboto, 19. avgusta, ob 20 v Slovenski hiši

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Literarni odsek. — VI. kulturni večer. — V soboto 26. avgusta.

Predstavitev pesniške zbirke

Karel Mauser: Zemlja sem in Večnost

Pesmi predstavi: urednik dr. Tine Debeljak.

Opremo Bare Remec: France Papež.

Zbirka bo na razpolago. Broš. 4.800,—, vezena 6.400,—.
Ramón L. Falcón 4158, ob 20h.

Po športnem svetu

PO OSVOJITVI naslova svetovnega prvaka na Mundialu 78 je argentinski nogomet spet zablestel konec julija. Boca Juniors je v povratni tekmi premagal viceprvaka evropskega nogometa — Borusio iz ZR Nemčije — kar s 3:0. V prvi tekmi v Buenos Airesu je bil rezultat 2:2. S to zmago je osvojil Boca Juniors medcelinski nogometni pokal.

NA MLADINSKEM balkanskem plavalnem prvenstvu v romunski Braili so plavalci iz Jugoslavije ponovno osvojili prvo mesto s 333 točkami, drugo mesto je pripadlo Romunom s 313, slede Bolgari s 283, Grki s 179 in Turki

s 88 točkami. Jugoslovanski tekmovalci so osvojili osem zlatih, petnajst srebrnih in pet bronastih odličij.

NA EVROPSKEM pokalnem tekmovalstvu v slalomu na vodi je mladi slovenski kajakaš Silvan Poberaj uspešno nastopal. V prvih štirih nastopih je bil tretji za Švicarjem Gotzom in Avstrijcem Satlerjem, nato pa je v skupnem seštevku zasedel sedmo mesto. Kanuist Srečko Masle pa je bil med 33 tekmovalci v Franciji drugi za zmagovalcem Francozom Gilcom.

NA DRŽAVNEM PRVENSTVU Jugoslavije v vodnem smučanju na jezeru Čiče pri Zagrebu je član ljubljanske Olimpije Matjaž Mušič osvojil vsa prva mesta: v slalomu, figurah in skokih. Pri damah je bila v figurah prva Porentova, članica Elana, v skokih in slalomu pa druga, za zmagovalko Musjakovo iz Zagreba.

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavle Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 1.419.886

Naročnina Svob. Slovenije za l. 1978:
za Argentino: \$ 8.500.— (850.000), pri
pošiljanju po pošti \$ 9.500.— (950.000);
ZDA in Kanada pri pošiljanju z avio-
sko pošto 25 USA dol.; obmejne dr-
žave Argentine 20 USA dol.; Avstra-
lija 31 USA dol.; Evropa 28 USA dol.;
ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje
z navadno pošto 19 dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados
Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E.
33-7213.

V NEDELJO, 27. AVGUSTA,
V SLOVENSKEM ZAVETIŠČU DR.
GREGORIJA ROZMANA

3. obletnica blagoslovitve

OB 11.30 SV. MAŠA, NATO KOSI-
LO-ASADO. KARTE V PREDPRO-
DAJI PRI ODBORNIKI, TUDI
TEL. 653-8234 IN 651-2500.

SDO RAMOS MEJIA SFZ
vabita na

VIII. mladinski dan

Ob 9 mladinska sv. maša za
raj. Janeza Jakoba
Ob 10 tekmovalje v odbojki.
Ob 16 kulturni program.
Nato prosta zabava.
Nedelja, 27. avgusta
Slomškov dom

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

specialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje
Capital Federal
Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 628-4188.

KREDITNA ZADRUGA
"SLOGA" z o. z.
BME. MITRE 97
RAMOS MEJIA
T. E. 658 - 6574

URADNE URE:
PONEDELJEK, SREDA IN PETEK
OD 15. DO 19. URE.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-8827

Poravnajte naročnino!

SDO - SFZ Slovenska pristava, Castelar

VABITA V NEDELJO, 3. SEPTEMBRA, NA

IX. MLADINSKI DAN

Bi radi vedeli, kaj štajerci jedo?

Pridite v Slovenski dom v San Martin k Ligi Žena-mati, ki vas
vabi na štajersko večerjo, 26. avgusta ob 20h.

Prijave na telefone: 750-8382, 750-1022, 797-7230, 769-0976.

SLOGA OBVEŠČA SLOGA OBVEŠČA SLOGA

1. — Novi "SLOVENSKE TELEFONSKI IMENIK" (okoli 100 strani
naklada 3.000 izvodov) je v pripravi. Vsi, ki imate telefon, spo-
ročite svoje številke! Profesionalci in podjetniki: Pošljite be-
sedilo za objavo v drugem delu imenika ("TRGOVSKI DEL")
najkasneje do 31. t. m. Lahko tudi telefonsko na: 658-6574.
2. — Informativno glasilo SLOGE bo kmalu pričelo povezovati vod-
stvo kreditnega zavoda s svojimi več kot 2.000 člani ter z vse-
mi, ki jih med nami gospodarstvo in zadruga ideja zanimata.
3. — Kupujete avtomobil, stanovanje, pohištvo na obroke? Kakšne
obresti plačujete? Posojate svoj denar zasebnikom, ga nala-
gate v banke ali druge finančne družbe? Kakšne obresti dobiva-
te? Kako je z vračilom? Ali veste da SLOGA že 25 let dela
na finančnem trgu? Predno torej vzamete posojilo ali naložite
svoj denar drugod, vprašajte za pogoje pri SLOGI! Ne bo vam
žal! V SLOGI JE MOČ!

12. dan Zveze slov. mater in žena

v soboto, 2. septembra, v Slovenski hiši

15.00 sv. maša za vse slovenske žene in matere

20.00 prireditve v veliki dvorani:

govor ge. Alenke Pozničeve;

"prikaz dela naših modnih ustvarjalok", vodi ga. Na-

taša Smersujeva;

med pogostitvijo bomo izžrebale slovensko avbo.

Vse lepo vabimo!

Vstopnice na razpolago pri odbornicah Zveze, cena \$ 1.500.—.

PUERTAS PLEGABLES
Intermódulo

desde \$22.500.- m2
en maderas, vitraux,
laminados plásticos y
telas vinílicas

Fábrica, Ventas
y Envíos Interior:
Rio de Janeiro 677 Cap. Fed.
812-7490 y 2069

Sucursales:
Capital: Av. Juan B. Justo 3976
San Miguel:
Av. León Gallardo 383

INTERMODULO

opozarja posebej

Slovence

na

svoje izdelke

V Bogu je mirno zaspal v četrtek 3. avgusta v Ljubljani naš
dragi

Mili Kristan

dipl. dentist

Znancem ga priporočamo v spomin in molitev.

Buenos Aires, 10. avgusta 1978.

Družine Savelli, Kristan, Gaser

Vsem znancem in prijateljem sporočamo, da je v soboto, 6.
avgusta 1978, v šestdesetem letu starosti, za vedno odšel od nas
naš dragi oče, gospod

Lojze Marolt

Iskrena hvala č. g. Borisu Komanu za vodstvo pogreba in mo-
litve ob grobu. Iskrena zahvala vsem rojakom iz Miramara, ki so
ga v času bolezn obiskovali in mu stregli, mu darovali cvetje in ga
spremili na njegovi zadnji poti.
Priporočamo ga v molitev!

sinova Andrej in Janez z družinama,
brata in sestra v domovini,
svakinja in tašča.

Buenos Aires, Miramar, Slovenija, 6. avgusta 1978.

Prijateljem in znancem sporočam, da je dne 9. avgusta 1978
umrl gospod

Joško Muri

Pokopali smo ga dne 11. t. m. na pokopališču Chacarite. Lepo
se zahvalim č. g. Škerbcu, ki je pokojnika spravil z Bogom in vodil
pogreb.

Dr. Maks Virnik
v imenu ostalega sorodstva

Buenos Aires, Jezersko.

OSREDNJA HIŠA:

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62

Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom

Pohištvo

Dekoracije

PODRUŽNICE:

EZEIZA

Ruta 205 (nasproti postaje)
Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI

Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230

(eno kvadro od občine)

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida